AUDIT MAGAZINE

RUBRIEKEN | 30 JANUARI 2023

EFFECTIVITEIT VAN DE INTERNAL AUDITFUNCTIE

Auteur: Burcu Ayan EMIA
Beeld: Adobe Stock
Leestijd: 5 min

De rol van de internal auditfunctie (IAF) groeide het afgelopen decennium sterk door toenemend toezicht en aandacht voor good governance. Een IAF is niet meer weg te denken op het vlak van governance (Raiborn, Butler, Martin, & Pizzini, 2017). Dat blijkt ook uit de herziene Nederlandse Corporate Governance Code (Monitoring Commissie, 2016). Een effectieve IAF is daarin een belangrijk instrument.

Het Instituut van Internal Auditors (IIA) definieert internal auditing als: 'Internal auditing biedt onafhankelijke en objectieve assurance- en adviesdiensten, die bedoeld zijn om meerwaarde te leveren en de activiteiten van een organisatie te verbeteren. De internal auditfunctie helpt een organisatie haar doelstellingen te realiseren door op basis van een systematische en gedisciplineerde aanpak de effectiviteit van de processen van governance, risicomanagement en beheersing te evalueren en te verbeteren' (IIA, 2021).

Oren en ogen

Afgaande op deze definitie van internal auditing kunnen we zeggen dat IAF's de oren en ogen zijn binnen de organisatie en op een onbevooroordeelde en onpartijdige wijze de organisatie evalueren en daarmee een tool zijn die reflecteren

© AuditMagazine.nl

richting het bestuur en management. De traditionele auditopvatting is ook sterk veranderd naar een auditopvatting met toegevoegde waarde die gericht is op het helpen van de organisatie bij het bereiken van haar doelstellingen. Om de organisatie op weg te helpen naar het bereiken van de doelstellingen is het voor de IAF des te belangrijker om effectief te zijn.

Je zou verwachten dat naleving van de IIA Standaarden een positief effect heeft op de effectiviteit van de IAF. Maar kopt dit wel?

Van een IAF wordt dan ook verwacht dat zij zich aan de spelregels van het beroep houdt. De beroepsorganisatie IIA heeft verplichte normen gesteld waaraan de IAF zich moet houden. Dit zijn onder meer de IIA Standaarden. Deze standaarden kunnen worden gezien als formele kwaliteitseisen voor het beroep van internal auditors.

Ondersteunen

Volgens Sarens, De Beelde en Everaert (2009) is een IAF die voldoet aan de definitie en de IIA Standaarden naleeft, in de positie om het bestuur en AC te ondersteunen in het besturingsmechanisme, als onderdeel van de governance. Het vertrouwen in de IAF wordt eveneens vergroot wanneer de IAF de IIA-standaarden volgt (Eulerich, Kremin, & Wood, 2019).

De vraag die nu opdoemt is of een verband bestaat tussen de naleving van de IIA Standaarden en de effectiviteit van de IAF. Aangezien de IIA Standaarden onderschrijven dat naleving van deze standaarden de effectiviteit van de IAF bevorderen, zou je verwachten dat naleving van de IIA Standaarden een positief effect heeft op de effectiviteit van de IAF. Maar klopt dit wel?

Onderzoeksmethode

Door middel van een enquête is in mijn onderzoek het verband tussen de naleving van de IIA Standaarden en de effectiviteit van de IAF getoetst. Hiertoe zijn aan de hand van literatuur constructen ontwikkeld voor het meten van de effectiviteit van de IAF en de mate waarin de IIA Standaarden worden gevolgd.

In totaal hebben 47 IAF's in Nederland meegewerkt aan het onderzoek. Het overgrote deel van deze IAF's bevond zich binnen de financiële sector (51,1%). Meer dan de helft (55,3%) van de IAF's was groter dan vijf medewerkers. Daarnaast bleek dat 55,3% van de IAF's verplicht over een IAF beschikt.

Resultaten van het onderzoek

Uit het onderzoek blijkt dat een positief verband bestaat tussen het volgen van de IIA Standaarden en de effectiviteit van de internal auditfunctie. Daarnaast blijkt uit de resultaten dat IAF's die beschikken over het IIA-certificaat effectiever zijn dan IAF's die hierover niet beschikken. IAF's die gecertificeerd zijn leven de IIA Standaarden blijvend na. Het conform standaard 1300 laten toetsen van de afdeling heeft dus wel degelijk meerwaarde.

Verder blijkt dat opvolging van aanbevelingen een belangrijk aspect is voor de effectiviteit van de IAF. IAF's monitoren

actief de opvolging van aanbevelingen. De aanbevelingen van de IAF dragen bij aan de verbetering van de organisatie en tekortkomingen worden weggenomen. Deze conclusie sluit ook aan bij literatuur over de invloedrijke factor van de opvolging van aanbevelingen en het effect op de effectiviteit van de IAF.

Omdat de IIA Standaarden de effectiviteit lijken te stimuleren is het essentieel dat de IAF aandacht besteedt aan de naleving van deze standaarden, ongeacht de omvang van de IAF

Tot slot blijkt uit het onderzoek dat de tevredenheid van stakeholders een positief effect heeft op de effectiviteit van de IAF. Deze stakeholders zijn onder meer het audit comittee, de raad van commissarissen, de raad van bestuur, het senior management en de externe accountant. Het is derhalve essentieel dat de IIA Standaarden worden toegepast en afgestemd op de behoeften van de organisatie en de verwachtingen van de stakeholders, opdat de toegevoegde waarde van de IAF wordt erkend door de stakeholders.

Implicaties en beperkingen van het onderzoek

Dit onderzoek geeft een eerste inzicht in het verband tussen de naleving van de IIA Standaarden en de effectiviteit van de IAF. Verder onderzoek naar de toepassing van de IIA Standaarden en de effectiviteit van de IAF kan de beroepsuitoefenaars en de IAF's in de praktijk helpen meer verdieping te vinden ten aanzien van dit onderwerp.

Om als IAF het doel van internal audit te blijven realiseren en toegevoegde waarde te blijven leveren, is het belangrijk dat de IAF actuele veranderingen blijft volgen en goed kan inspelen op deze veranderingen. Hoewel de praktijk van internal audit weerbarstig kan zijn, geven de IIA Standaarden een richting om een stevige IAF in te richten, zodat ze als onderdeel van de governance goed kan fungeren. De naleving van de IIA Standaarden wordt gezien als een formele eis. Echter, het kan de beroepsuitoefenaars in de praktijk helpen om deze vanuit het effectiviteitsaspect te beschouwen en juist de aandacht te richten op de kenmerken die de effectiviteit van de IAF vergroten.

Beperkingen

Dit onderzoek is onderhevig aan diverse beperkingen, de resultaten van dit onderzoek dienen dan ook voorzichtig te worden geïnterpreteerd. De beperkingen zien met name toe op de wijze van operationalisering van de in dit onderzoek betrokken dimensies en variabelen die als basis hebben gefungeerd voor het verzamelen van data. Daarnaast heeft dit onderzoek zich uitsluitend gericht op Nederlandse IAF's. Om deze reden kunnen de onderzoeksresultaten niet zomaar geëxtrapoleerd worden naar IAF's buiten Nederland.

Adviezen voor de IAF

De IAF speelt een fundamentele rol in de organisatie om risico's tegen het licht te houden. Een IAF kan positieve verandering teweegbrengen in de organisatie. Het is van belang dat de IAF zichzelf periodiek laat toetsen en reflecteert op de blijvende naleving van de IIA Standaarden. Omdat de IIA Standaarden de effectiviteit lijken te stimuleren is het essentieel dat de IAF aandacht besteedt aan de naleving van deze standaarden, ongeacht de omvang van de IAF.

Periodieke externe toetsing kan ook helpen de volwassenheid van de IAF te vergroten. Tot slot herinnert dit onderzoek aan het belang van de IIA Standaarden en roept het op onszelf meer te verdiepen in de wijze waarop de effectiviteit van de IAF kan worden vergroot om blijvend toegevoegde waarde te kunnen leveren.

Over
Burcu Ayan EMIA is internal auditor bij de gemeente Amsterdam. Zij studeerde in september 2022 met haar onderzoek naar het verband tussen naleving van de IIA Standaarden en de effectiviteit van interne auditfuncties af aan de Executive MSc of Internal Auditing van de Amsterdam Business School.

Tags: De afgestudeerde

Bron url: https://auditmagazine.nl/rubrieken/effectiviteit-van-de-internal-auditfunctie/